

14.06.2016/27-1

1 TEMMUZ 2016 İTİBARIYLA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ TÜM İŞYERLERİ İÇİN GEÇERLİ OLACAK

ÖZET : 1 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla 50'den az çalışanı olan az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri de 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun 6 ve 7 inci maddelerinde yer alan yükümlülükleri yerine getirmeye başlayacaklardır.

İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarında her işyerinin yürüttüğü faaliyete göre tabi olduğu bir tehlike sınıfı bulunmaktadır. Buna göre işyerleri çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli olarak üç sınıfa ayrılmaktadır.

6331 sayılı Kanun'un 6 ve 7 inci maddelerinde yer alan yükümlülükler çok tehlikeli ve tehlikeli işyerleri ile 50 ve daha fazla çalışanı bulunan az tehlikeli işyerleri için uygulanmakta iken 50'den az çalışanı bulunan az tehlikeli işyerleri için bu uygulama 1 Temmuz'dan itibaren yürürlüğe girecektir.

Söz konusu maddelerde yer alan en önemli yükümlülük işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırılmasıdır. Kapsama alınacak 50'den az çalışanı olan işyerlerinde tam zamanlı uzman ve hekim çalıştırılması gerekmiyor. Bu işyerleri ortak sağlık ve güvenlik birimlerine (OSGB) başvurarak iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırabilecekler.

Buna göre az tehlikeli sınıftaki bir işyeri, çalışan başına ayda en az 10 dakika iş güvenliği uzmanı ve en az 5 dakika işyeri hekimi çalıştırması yeterli olacaktır. Örneğin 10 işçisi olan bir işyeri ayda 100 dakika süre ile iş güvenliği uzmanı 50 dakika süre ile işyeri hekimi temin etmesi gerekecektir.

14.06.2016/27-2

50'den az çalışanı bulunan az tehlikeli işyerleri 1 Temmuzdan itibaren iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırmazlar ise idari para cezası ödemek zorunda kalacaklardır. Buna göre bu personellerin çalıştırılmadığı her bir ay için 6.511 TL idari para cezası ödenmesi gerekmektedir. Eğer işyeri hem uzman hem hekim çalıştırmazsa bu ceza iki katına çıkacak ve her ay 13 bin TL ödenecektir.

Ayrıca mevzuat 10'dan az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için bazı şartlarla iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırmasını zorunlu tutmamaktadır.

Bu işyerlerinde işveren veya işveren vekili Çalışma Bakanlığı'nın ilan ettiği eğitimi tamamlar ve sınavda da başarılı olursa iş güvenliği hizmetlerini kendileri yürütebileceklerdir. Yani iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırmak zorunda kalmayacaklardır. Bu eğitimin başarıyla tamamlanması iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili her şeyin yapılabileceği anlamına da gelmemektedir. İşveren ve işveren vekilleri eğitim alsalar bile işçilerin işe giriş ve periyodik muayeneleri ile tetkiklerini yapamayacaklardır. Bu hizmetler, kamu sağlık hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden alınabilecektir.

50'den az çalışanı bulunan az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 1 Temmuz'dan itibaren yürürlüğe girecek 6 ve 7 nci maddeler aşağıdaki gibidir:

İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri

MADDE 6 – (1) Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;

a) Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet olarak yerine getirebilir. Ancak

14.06.2016/27-3

belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir. **(Ek cümle: 10/9/2014-6552/16 md.)** Belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olmayan ancak 10'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri veya işveren vekili tarafından Bakanlıkça ilan edilen eğitimleri tamamlamak şartıyla işe giriş ve periyodik muayeneler ve tetkikler hariç iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütebilirler.

b) Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç, gereç, mekân ve zaman gibi gerekli bütün ihtiyaçlarını karşılar.

c) İşyerinde sağlık ve güvenlik hizmetlerini yürütenler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlar.

ç) Görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirir.

d) Çalışanların sağlık ve güvenliğini etkilediği bilinen veya etkilemesi muhtemel konular hakkında; görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşları, başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen çalışanları ve bunların işverenlerini bilgilendirir.

(2) 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları; iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini, Sağlık Bakanlığına ait döner sermayeli kuruluşlardan doğrudan alabileceği gibi 4734 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde de alabilir.

(3) Tam süreli işyeri hekimi görevlendirilen işyerlerinde, diğer sağlık personeli görevlendirilmesi zorunlu değildir.

(4) **(Ek: 10/9/2014-6552/16 md.)** Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak görevlendirme süresinin belirlenmesinde 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamındaki öğrenci statüsünde olan çırak ve stajyerler, çalışan sayısının toplamına dâhil edilmez.

14.06.2016/27-4

İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin desteklenmesi

MADDE 7 – (1) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilmesi için, Bakanlıkça aşağıdaki şartlarla destek sağlanabilir:

a) Kamu kurum ve kuruluşları hariç ondan az çalışanı bulunanlardan, çok tehlikeli ve tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri faydalanabilir. Ancak, Bakanlar Kurulu, ondan az çalışanı bulunanlardan az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin de faydalanmasına karar verebilir.

b) Giderler, iş kazası ve meslek hastalığı bakımından kısa vadeli sigorta kolları için toplanan primlerden kaynak aktarılmak suretiyle, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından finanse edilir.

c) Uygulamada, Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları esas alınır.

ç) Bu Kanun ve diğer mevzuat gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde; istihdam ettiği kişilerin sigortalılık bildiriminde bulunmadığı tespit edilen işverenlerden, tespit tarihine kadar yapılan ödemeler yasal faizi ile birlikte Sosyal Güvenlik Kurumunca tahsil edilir ve bu durumdaki işverenler, sağlanan destekten üç yıl süreyle faydalanamaz.

d) Uygulamaya ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye, uygulamayı yönlendirmeye ve doğabilecek sorunları çözmeye Bakanlık yetkilidir.

(2) Aşağıdaki konular ile bunlara ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir:

a) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yerine getirilmesi için sağlanacak desteğin uygulanması.

b) Destek sağlanacak ondan az çalışanı bulunan işyerlerinin özellikleri göz önünde bulundurularak; Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenecek iş sağlığı ve güvenliği hizmet bedellerinin tespiti, destek olunacak kısmı ve ödenme şekli.

c) Destekten faydalanabilecek işyerlerinin taşınması gereken şartlar.

ç) İş sağlığı ve güvenliği hizmeti verecek kuruluşların özellikleri.

(3) Etkinlik ve sürekliliğin sağlanması amacıyla; Bakanlık tarafından Sağlık Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili meslek kuruluşlarıyla iş birliği yapılabilir.

Saygılarımızla...

